

Nr 868

Av herr Börjesson i Falköping m. fl., om rätt för fränskild kvinna till änkepension.

(Lika lydande med motion nr 775 i Första kammaren)

Vid skilsmässa kan mannen i regel ådömas att betala underhåll till sin f. d. hustru om äktenskapet varat under en lång tid och hustrun under större delen av denna inte haft förvärvsarbete. I sådana fall kan nämligen antas att kvinnan inte utan mycket stora svårigheter kan söka sig ut på arbetsmarknaden sedan äktenskapet upplösts. Även åldern spelar en väsentlig roll när underhållsskyldigheten avgöres. Om mannen ingår ett nytt äktenskap kvarstår denna underhållsskyldighet till f. d. hustrun.

Om mannen emellertid avlider utgår till hans änka full änkepension under förutsättning att det nya äktenskapet varat i minst fem år. Vidare kan hon komma i åtnjutande av andra trygghetsförmåner i samband med makens frånfälle. Däremot går den f. d. hustrun miste om det underhåll som mannen ådömts utbetala till henne. Denna kvinna kan inte göra anspråk på några förmåner som kunde ersätta det underhåll som avsetts utgöra hennes försörjning efter äktenskapsupplösning och självfallet under förutsättning att hon inte ingått nytt äktenskap. Det finns exempel på fall där kvinnan i en sådan situation inte haft annan möjlighet än att vända sig till sociala myndigheter för att få den nödvändiga ekonomiska hjälpen.

Enligt vår mening framstår det som orimligt att en kvinna vid f. d. makens frånfälle i ovannämnda fall ställs helt utanför de trygghetsformer som i lag stadgas för änkor. Än orimligare blir förhållandet när det första äktenskapet varat betydligt längre än det andra, vilket sålunda garanterar änkepension till den efterlevande maken. Vi anser att dessa olägenheter hör till de orättvisor som snarast måste elimineras. Förslagsvis kunde vid en prövning av frågan antalet äktenskapsår tas till grund för en reform som ger den f. d. hustrun viss trygghet sedan mannen avlidit och kvinnan därigenom förlorar underhållet.

Vi är medvetna om att vissa utredningar pågår kring detaljregler inom ATP-systemet, men vi anser att den fråga vi här påtalat bör ges prioritet och bli föremål för särskild prövning.

Med stöd av vad vi ovan anfört hemställer vi,

att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t måtte anhålla om skyndsamt prövning av möjligheterna att inom ATP-systemet införa regler som garanterar viss ekonomisk trygg-

het för en frånskild kvinna som vid sin f. d. makes frånfälle går miste om det underhåll hon erhållit efter äktenskapets upplösning.

Stockholm den 28 januari 1969

Bengt Börjesson (cp)

i Falköping

John Eriksson (cp)

i Bäckmora

Sven Vigelsbo (cp)

Arne Persson (cp)

i Heden
